

Ветеран-залізничник Андрій КОВАЛЬСЬКИЙ:

“Усі труднощі робили мене сильнішим”

Минулої неділі поважний ювілей відсвяткував колишній машиніст першого класу локомотивного депо Львів-Захід Андрій Ковальський. Погодьтеся, 90 років – поважна дата. І понад третину цього часу Андрій Андрійович присвятив Львівській залізниці. Загальний трудовий стаж Андрія Ковальського нараховує 75 років, і ювілярові є що згадати. Але найбільше вражає те, що Андрій Андрійович і нині працює, тобто так само, як усі ми, ходить на роботу. Вже понад тридцять літ після виходу в “залізничний запас” він працює оператором котельні в Національному університеті “Львівська політехніка”. У святковий день кореспондент “Львівського залізничника” привітав ветерана із днем народження і поцікавився секретами його життєвого і трудового довголіття.

Андрій Андрійович народився на нинішній території Польщі, поблизу Перемишля. Перед Другою світовою війною його родина потрапила в жорна сумнозвісної операції “Вісла” і була переселена на Львівщину. Тут Андрій Ковальський ще юнаком потрапив до 14-ї воєнної колони 17-го ремонтного поїзда при залізниці, який слідував за фронтом. Працівники поїзда жили у вагоні і за першої необхідності виконували ремонтні роботи рухомого складу. Із 1945-го Андрій Андрійович працював слюсарем з ремонту паровозів, а після війни колони ремпоїзда розформували, і Андрія Ковальського зарахували до складу штатних працівників паровозного депо Львів-Захід.

У післявоєнний час залізниця гостро потребувала спеціалістів різного профілю, тому представники залізниці часто їздили по селах та запрошували молодих людей здобувати залізничні професії, щоб дали працювати на магістралі. Крім того, тоді в депо можна було паралельно здобути середню освіту у вечірній школі, до якої вступив і Андрій Ковальський. Як згадує ювіляр, у ті часи знання навіть змушували здобувати, і невдовзі вони знадобилися і в праці, і в житті. Окрім вечірньої школи, Андрій Андрійович навчався ще на курсах підвищення кваліфікації у дорожній технічній школі, а згодом став слюсарем з ремонту рухомого складу найвищого – сьомого розряду. Прожиті роки, на жаль, стерли з пам'яті імена тих людей, які впливали на становлення молодого залізничника Ковальського, проте їхні прізвища він і досі добре пам'ятає. Це начальники 14-ї воєнної колони Таракан, Мишевський, майстер з ремонту вагонів Новиков, начальники депо Широков, Сорвін, Дорошко, Курський, Савицький. Керівництво депо помітило потенціал і можливості молодого спеціаліста Ковальського, і його разом з іншими здібними працівниками знову скерували на навчання – опанувати фах помічника машиніста. Уже невдовзі Андрій Андрійович трудився помічником машиніста паровоза

у вантажному русі. Відїздивши у статусі помічника чимало кілометрів залізничними коліями, Андрій Ковальський вирішив узяти чергову професійну висоту – стати машиністом. Ветеран пригадує, що мав можливість трудитися на іншій залізниці. Якось у депо приїхав представник із Південно-Західної залізниці, щоб запросити молодих спеціалістів на їхню магістраль із перспективою отримати житло. Таку пропозицію отримав і молодий машиніст Ковальський. На той час Андрій Андрійович був уже одружений і, порадившись із дружиною, вирішив залишитися у Львові. Тож у подальшому водив вантажні потяги Львівською залізницею, у праці набував досвіду і врешті став машиністом першого класу.

Йому довелося попрацювати на паровозах трьох серій – польського, чеського та радянського виробництва, тож зі знанням справи міг порівняти, на якому з них працювалося легше. Наприклад, на паровозах, які випускав Лебединський завод, помічнику машиніста працювалося значно легше, адже вугілля у топку вже не доводилося кидати вручну, усе виконував спеціальний

Андрій Ковальський.

Стрімко злетіли 34 роки праці у депо, і настав час іти на заслужений відпочинок, поступаючись місцем молодій зміні. Андрій Андрійович детально пригадує, як усе це відбувалося:

– Написав заяву на звільнення і пішов з нею до тодішнього начальника депо Віктора Федіна, але Віктор Григорович заяви не підписав і зауважив: “Я знаю, що ти точно ще будеш десь працювати, тому залишайся в депо і працюй хоча б у котельні, або ж підшукаємо тобі іншу роботу”. Я й сам знав, що без роботи вдома не сидітиму, тому на перспективу завчасно закінчив курси операторів котельні, що працюють на газі. Але начальнику депо я тоді відповів, що хочу попрацювати десь за межами залізниці. Щоправда, згодом переконався, що це рішення було помилковим. За межами залізничного господарства я із сумом зауважив, що такої дисципліни, порядку та акуратності в роботі, як на залізниці, нема більше ніде. Врешті влаштувався працювати в котельню тоді ще Львівського політехнічного інституту.

механізм. Із появою нового типу рухомого складу – тепловозів, які прийшли на зміну паровозам, локомотивне депо почало переходити на новий вид тяги. Нову, складнішу техніку довелося опанувати всім – машиністам, помічникам машиністів, слюсарям з ремонту рухомого складу та іншим працівникам. Освоював новий вид рухомого складу і машиніст Андрій Ковальський. Згодом він із вантажного руху перейшов на пасажирський – водив потяги до кордонів із Румунією та Польщею, а також до Хмельницького, Жмеринки, Здолбунова, Козятина. Не кожному машиністу щастило працювати у парі з помічником упродовж багатьох років, та Андрію Андрійовичу поталанило і з цим. Чимало років поспіль працював у парі з помічником Мельником, із яким починали роботу ще на паровозі, потім надійним напарником був Семченко. Андрій Ковальський пишається, що всі, хто працював з ним помічником машиніста, невдовзі стали машиністами.

– На паровозах машиністам працювалося значно легше, до того ж той, хто знався на слюсарній справі, зазвичай добре розумівся у питаннях ремонту. Тепловоз – складніша машина, вона вимагає більшої кількості навиків у роботі, – розповідає

Нині, коли за плечима вже поважні 90 літ, Андрію Андрійовичу на місяць випадає сім чергувань, заробітна плата невисока, але він не нарікає, бо не уявляє свого життя без роботи.

– Навіть в опалювальний сезон роботи небагато, – розповідає Андрій Ковальський. – Стежу за тим, щоб прилади справно працювали, щоб підтримувалася нормальна температура, а в неопалювальний сезон котельня зупиняє свою роботу і тоді займаюся ремонтом апаратури. Приємно, що у Львівській політехніці високо цінують колишніх залізничників за професійний гарт, нині тут трудиться шість колишніх працівників залізниці. Андрій Ковальський ніколи не вважав себе “колишнім”.

– Ще донедавна на роботу у “Львівську політехніку” ходив пішки через залізничний вокзал, бо мешкаю на Левандівці. Щоразу, проходячи повз поїзди, відчуваю, як тривожиться серце, пригадую роки праці у рідному депо, – розповідає Андрій Андрійович. – Із залізницею пов'язана значна частина мого життя, в якому були і приємні, і сумні моменти. Нелегкою є доля машиніста, переважно не з його вини, та все ж трапляються нещасні випадки. І мені довелося пережити ці тяжкі моменти. Найчастіше люди гинуть

під локомотивами через неухважність, легковажне ставлення до життя свого та своїх близьких, рідних і знайомих, за яких вони відповідають. Стреси від таких надзвичайних випадків нелегко пережити, і кожен такий стрес не минає безслідно для машиніста, тому люди цієї професії часто хворіють на серцеві недуги. Я теж “заробив” собі це захворювання, та вчасно підлікувався, хоча нині, щоб підтримувати нормальне самопочуття, доводиться щодня приймати ліки.

До нашої розмови долучилася дружина Андрія Андрійовича – Юлія Степанівна, вона додала, що має доброго чоловіка, справжнього господаря, який 60 років тому збудував будинок і нині не байдикує, постійно пореєється біля дому. Подружжя Ковальських у шлюбі вже 65 років, у родині панує любов та взаємна повага. Андрій Андрійович із дружиною доклали чимало зусиль, щоб “підняти на ноги” доньку та двох онуків. Нині тішаться правнучкою, яка наступного року вже закінчує одинадцятий клас.

– Свого часу від залізниці я отримав однокімнатну квартиру, а до цього доводилося винаймати житло. Збудований будинок – один із етапів мого життя, – каже Андрій Ковальський. – Проживши певну кількість років, кожна людина повинна озирнутися назад і зробити для себе своєрідний звіт. Хтось висаджує сад, аби з нього мали користь діти й онуки, інший вкладає душу, розум і сили у виховання дітей, комусь вдається збудувати для родини і своїх нащадків будинок... Словом, кожен у цьому світі намагається залишити по собі добрий, корисний слід. Мені вдалося зробити всього потрохи. І хоча в житті ніколи не було легко, труднощі робили мене сильнішим. Головне – усе робити з любов'ю.

За трудові заслуги, за пильність при виконанні службових обов'язків керівництво депо неодноразово відзначало першокласного машиніста Андрія Ковальського грамотами і подяками. Поміж тим він був і залишається активним у громадській роботі. Два роки тому Андрія Ковальського, як учасника бойових дій, за активну громадську позицію нагороджено дипломом та медаллю “Захисник Вітчизни”, а цього року Львівська обласна рада ветеранів вручила йому почесний знак святого Юрія.

У дні державних свят Андрій Андрійович є частим гостем у львівських школярів, які з бажанням та цікавістю слухають його спогади про нелегке воєнне і трудове минуле.

У святковий день із 90-річчям Андрія Ковальського щиро привітала вся родина. Не забули про ювіляра і колеги з локомотивного депо Львів-Захід. Із ювілеєм від імені керівництва, профспілкового комітету та ветеранської організації депо Андрія Андрійовича привітав голова ветеранської організації Володимир Івах. Володимир Дмитрович поділився з уродинником новинами від колег-ветеранів, з якими йому довелося трудитися багато років тому. У ці миті очі ювіляра світилися радістю і вдячністю за те, що рідне підприємство не забуває про колишніх працівників, які свого часу розбудували та зміцнювали його потенціал. Приємною несподіванкою для Андрія Ковальського став подарунок – книга “Перша колія”, яка вийшла у світ із нагоди 150-річчя Львівської залізниці.

Оксана ПОДОЛЬСЬКА
Редакція газети висловлює щирі подяку голові ветеранської організації локомотивного депо Львів-Захід Володимирі Дмитровичу Іваху за ідею написання цього матеріалу